

Sebastianus, een heel bijzondere martelaar

TOM ZWAENEPOEL

HET LIJDENSVERHAAL van Sebastianus heeft het karakter van een epische roman met beperkte historische waarde. Het vat verschillende Romeinse martelaarsgeschiedenissen samen in één handeling. In zijn kern gaat het verhaal terug op een korte notitie van Ambrosius van Milaan: Sebastianus wordt in Milaan geboren, trekt naar Rome en sterft daar de martelaarsdood. Meer gegevens over zijn beroep, martelaarschap en sterfjaar geeft Ambrosius niet.

Volgens de legende is Sebastianus officier in een garde aan het keizerlijk hof van Diocletianus. Hij verzwijgt zijn christelijk geloof. Zijn beroep laat hem echter toe zijn medebroeders bij te staan in de Romeinse gevangnissen, waartoe hij vrije toegang heeft. Omdat de keizers vaak afwezig zijn, kan hij de gevangenen lange tijd ongehinderd bezoeken. Hij spreekt hen moed in, bekeert hen en verzorgt de begrafenis van de martelaren.

Als hij 'ontmaskerd' wordt, laat Diocletianus hem aan een boom binden en door boogschutters met pijlen doorboren. Hij is bitter teleurgesteld dat iemand die hem zo nabij is, een overtuigd christen is.

Sebastianus overleeft de martelingen en wordt door de jonge weduwe Irene verzorgd. Na zijn genezing gaat hij naar de keizer. Hij beschuldigt hem openlijk van zijn misdaden en beklemtoont de zinloosheid van zijn vervolgingen. Daarop laat de keizer hem door soldaten doodknuppelen en zijn lijk in de Cloaca maxima, het centrale afvalwaterkanaal van Rome, werpen. De christin Lucina begraaft zijn aangespoelde lichaam in de catacomben.

Schijnbaar hulpeloos en onmachtig staat Sebastianus aan de boom zoals Christus aan het kruis. Maar wie gelooft, beseft dat de martelaarsboom naar de levensboom verwijst. Het leven is sterker dan de dood. Deze heel bijzondere martelaar is niet dood te krijgen. Hoe scherp de talrijke

pijlen ook zijn, ze kunnen zijn ziel niet raken. Zijn innerlijke kern is voor de mens onbereikbaar, omdat die in Gods handen is.

Dit verklaart zijn dubbel martelaarschap. De man die tweemaal sterft, illustreert dat christenen geen angst voor de dood hoeven te hebben. We weten dat God ons zeer nabij is en dat we geborgen zijn in zijn beschermende handen. Als we Hem vertrouwen, beschermt Hij ons. Geen enkele beul kan deze waarde van de mens wegnemen. Geen enkele kerker kan de vrijheid wegnemen om 'ja' te zeggen aan een overtuiging, een mens, een God. Geen enkele doodsbedreiging kan dit ideaal in gevaar brengen.

Met pijlen probeert de vijand Sebastianus te doorboren. Deze brandende pijlen kunnen ook symbool staan voor een besmettelijke ziekte, zoals de pest of melaatsheid. In de middeleeuwen wordt de pest afgebeeld door een 'pestengel' die zijn pijlen afschiet, wat het plotse optre-

den en het vlugge verloop van de dodelijke ziekte uitdrukt.

Op het einde van zijn 'eerste' lijdensverhaal gaat de soldaat een persoonlijke confrontatie met de keizer aan: een wereldlijke heerser die zich een goddelijke plaats aanmeet, staat tegenover een christen die in de onzichtbare God gelooft. Sebastianus wil zijn 'baas' blijven dienen en gehoorzamen, maar offers brengen aan demonen kan hij niet. Hij beseft dat Christus sterker is dan hij en dat niemand hem van God kan scheiden. Zijn enige verlangen bestaat erin zijn godsdienst te belijden en de Kerk te verdedigen.

Als hij na de eerste mislukte terechtstelling de keizer confronteert met zijn gruwelijkheden, is hij meer dan moedig. Hij had kunnen vluchten uit Rome, wat hem ook aangeraden werd. Maar zijn houding bewijst dat een sterk en standvastig geloof niet dood te krijgen is. Dat bewijzen ook de twee weduwen die zijn wonden verzorgen.

OMROEP

• 17 mei, 20.10 uur, IKON via Nederland 2. Eerste aflevering van de zesdelige serie *Langs de grenzen van Europa*, waarin Paul Rosenmöller op zoek gaat naar de letterlijke en figuurlijke grenzen van het lappendeken dat de Europese Unie is. Natuurlijk met het oog op de verkiezingen van 7 juni. Zevenentwintig lidstaten telt de EU, en er staan nog vele landen te rammelen aan de poort. Waarom willen die zich zo graag aansluiten? En waarom is de angst voor 'Brusselse regelzucht' in menige lidstaat zo groot? Wie voelt zich echt Europeaan, of blijven we in ons hart bovenal Bulgaar, Ier, Fin, Vlaming of Italiaan? Zijn we straks nog wel baas in eigen land? Nieuwsgierig als altijd behandelt Rosenmöller prangende kwesties, zoals vrede en veiligheid, economie en milieu, de vluchtelingenproblematiek en religieuze kwesties, evenals corruptie en armoede in de nieuwe lidstaten.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

De vrome kudde

TROUWEN

Vroeger had ik een hekel aan trouwfeesten met familie. Elke keer weer kwamen er ooms en tantes op me af, die me een por in m'n zij gaven en dan glunderend zeiden: „En nu jij, hé?”

Ze zijn daar mee opgehouden, toen ik hetzelfde bij hen begon te doen tijdens begrafeningen.

Ingezonden door Eric De Vos

TROUWEN

Aan de telefoon:

– Hallo, spreek ik met juffrouw Janssens?

– Daar spreekt u mee.

– Oh, juffrouw Janssens, ik ben stapelverliefd op u. En enkel via de telefoon durf ik het u te vragen: wilt u met me trouwen?

– Niets liever dan dat! Maar, eh, met wie spreek ik?

Ingezonden door Tomas Dewitte

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? *KERK & leven* • *Vrome Kudde*, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03/210.08.49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

VLAAMSE PUZZELS DEPUZZELAAR

Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.

Méer van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.

Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: BORSTROK

vernuf- tig	horizon	rigide	slede	spinrag				
departe- ment	voeg	hemel- lichaam	eik- schiller	juist				1
imitatie				nota bene				
berg op Kreta				rekening				
		mode						Italiaan- se omroep
		net zo als						
denk- beeld				stuurin- richting				
voeg- woord								
		na- gerecht en andere		brand- gang				
				karaat				
kleur				mohamm. rechter ex tempore				2
hard ge- steente		duw						
vervallen woning				geheim- schrift				7

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---